

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Braşov, piaţa mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Braşov şi la următoarele
SIROURI DE ANUNTURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.
Nux. Augenstein & Emmer Le-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opolod (VII Erzsebet-kört).
Preţul inserţiunilor: o serie
gamond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful şi invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe şase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se pronunţă la toate ofi-
ciile poştale din ţinut şi din
afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov:
Administrațiunea, Piaţa mare
târgul Inului Nr. 30, etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe şase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu d-nul acasă: Pe un an 24
cor., pe şase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât şi inserţiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 133

Braşov, Miercuri 13 Iunie (1 Iulie)

1908.

Este pacea în pericol?

De când cu întâlnirea suveranilor Angliei şi Rusiei, cestiunea principală ce se discută prin toate foile din lume este, dacă e vre-un pericol pentru pace ori nu? Asupra întrebării acesteia „Neue Freie Presse“ din Viena a solicitat păreriile mai multor bărbaţi distinşi de stat din Anglia, Rusia şi Franca. Am promis că vom reveni spre a da o iconă a vocilor diferite ce le înregistrează marile ziar vienez. Iată pe scurt câteva opinii mai marcante:

Cei mai mulţi dintre Euglezii întrebati s'au pronunţat că situaţiunea înclină şi acuma spre pace. „Nici un stat nu e mai pacinic ca Anglia; numai un atac ar putea să o hotărască pentru războiu“, zise deputatul lord Robert Cecil, fiul fostului prim-ministru Salisbury. „Echilibrul dintre state se poate păstra numai prin egalitatea înarmărilor“, răspuse Sir Edmund Fremantle admiral al flotei engleze. Generalul Turner zise: „Pacea e asigurată cu toate machinaţiunile pressei galbene; desarmarea nu e posibilă înainte de o mie de ani“. Conducătorul Irlandezilor Thomas O'Connor zise: „Guvernul englez e cu toate intenţiunile sale cele mai bune, prea amestecat decât să poată face o politică de desarmare“. Keir Hardie conducătorul partidului lucrătorilor zise: „Călătoria Regelui englez în Rusia o consideră diplomaţii ca o trăsătură de şah în contra Germaniei şi deci va produce neîncredere, suspiciune şi frecări, cari vor duce în cele din urmă la războiu“. Un redactor distins, Wilson, zise: „Nouele alianţe au un efect liniştor faţă de înarmările flotei germane. Acum va fi foarte greu unei singure puteri de-a turbura pacea. Englezii venerează pe împăratul Francisc-Iosif, pentru că el are o influenţă moderatoare asupra Germaniei“. În Rusia preponderază asemenea păreriile în favorul păcii. Conte Witte zise, că pacea stă pe baze mai sigure decât s'ar crede.

Preşedintele D-nei Nicolai Chom-

jakow zice: „Rusiei nu-i e permis nici să se gândească la un războiu european. Noi nu putem să ducem războiu, un războiu ar fi pentru noi o sinucidere. Toate temerile ce se leagă de apropierea ruso-britanică sunt deci fără bază. Da, nu zic am fi pentru un războiu european, dacă ar fi cu putinţă ca noi să rămănem numai spectatori“. Profesorul Miljukow, conducătorul ca-deţilor în Dumă, zice: „Sperez că în Europa diversitatea intereselor nu va duce la un conflict. Starea momentană a Europei samănă cu aceea a Greciei în ultimul period al istoriei sale. De fapt formează statele Europei deja acum o federaţiune de state şi interesele lor le leagă cu atâtea fire, pământul Europei este aşa de mult brăzdat de nizuinţele culturai şi ale muncii, încât fie-care ar considera-o de un sacrilegiu dacă pacea Europei ar fi turburată. În afară de Europa imi gândesc mai uşor un războiu“. Profesorul Kowalewsky zise, că Rusia se află momentan în situaţiunea în care se afla după războiul Crimeei, când Gorciakow a zis „Rusia se reculege“.

Dintre notabilităţile franceze fostul ministru de războiu marchizul de Galliffet e de părere, că pentru toate celelalte ţări, afară de Germania, ar fi nepericuloasă pronunţarea „cuvintelor militare“. Alţii, ca Paul Doumer şi Jules Claretie sunt de părere, că Franţa nu se gândeşte nici la provocări, nici la atacuri în contra nici unei puteri. Toate alianţele şi amicitiiile ce le-au încheiat Franţa, nu urmăresc decât scopul de-a încheia pacea.

Din toate pare mai apropiată de realitatea momentului constatarea, că diplomaţiunea vede în întrevăderea dela Reval o trăsătură de şah în contra Germaniei; mai ales că aceasta o simt şi Germanii cu împăratul lor.

Criza ministerială în România. Voinţa Naţională publică următorul comunicat: Suntem autorizaţi a da cea mai formală dezminţire zvonurilor de aşa zisa criză ministerială, colportate de ziarele opoziţiei.

Intrevederea dela Reval. Camera Seniorilor a adoptat — pre cum se anunţă din Viena — proiectul de budget pe 1908. În cursul discuţiunilor, dl de Baernreitherl făcând aluziune la întrevederea din Reval a spus: Nu sunt sigur dacă pacea este ameninţată, dar sunt sigur că în urma acestei întrevederi o nouă stare de lucruri au fost creată pentru noi în Balcani. Sper că diplomaţiunea austriacă va izbuti să păstreze poziţiunea noastră în Balcani şi va şti să menţină raporturile noastre comerciale cu statele balcanice.

Situaţiia în Persia. Agenţia Westnik află din Teheran, că un rescript al şahului confirmă constituţiunea şi fixează noile alegeri peste trei luni. Toţi conspiratorii şi răsculaţii sunt amnestiaţi în afară de şefii răscaloiei. Un firman special al şahului relevează că »Endşumenii« ar fi început să tragă asupra trupelor svărlind bombe, omorând mai mulţi cazaci şi funcţionari. Spre a pune capăt revoluţiunei, şahul a proclamat starea de războiu în Teheran. Firmanul va fi comunicat misiunilor europene din ordinul şahului.

Starea fondurilor năşăudene.

— Fine. —

Noi următorii bravilor fundatori, cari suntem chemaţi să rezolvăm această cauză grea, cunoscând în deajuns de departe situaţiia fondului central şcolar, iar de altă parte trebuinţele, cărora necondiţionat trebuie să satisfacem; fiind în chiar mai departe cu situaţiia, apoi însemnătatea institutiunilor noastre de învăţământ; văzând şi apretând în mod obiectiv împrejurările de astăzi, cursul vremii şi direcţiia politică: am firmă speranţă că toţi căţi ne-am adunat azi aici de pe toate văile pătrunşi în sufletul nostru de gravitatea şi însemnătatea cauzei, Bărgăuani şi Sălăntani, Monoreni şi Someşeni, în deplină armonie, unire şi frăţie vom cumpăni în deajuns cestiunea grea, ce trebuie să rezolvim, ne vom da samă de situaţiia grea, în care ne aflăm, vom face abstracţie dela micile interese locale şi personale şi ne vom uni cu toţii în un principiu mai înalt: salvarea independenţei fondului, a autonomiei, ce o avem şi salvarea celei mai însemnate institutiuni culturale din ţinutul nostru. Munca desinteresată şi conştie de interesul public ne va indica calea, ne va arăta direcţiunea, cum şi în ce chip institutul nostru să fie tot mai mult folositor, să aducă roade ţinutului şi neamului; tot asemenea munca persoanelor aplicate la acest institut să fie rodnică, iar institutul

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Norocul.

— Poveste. —
I.

Mări, ci-că trăia odată de mult, când a fi fost, un boieru; şi boierul ista era împovărat de-o familie grea de tot... căci erau cam deşi în bucăţele: numai fete avea douăsprezece. Nu ştiu, cum se făcuse, cum se dresese, că ele s'ajunsesse una cu alta; şi cu toată dorinţa lui şi a nevestei-sii, de a le da la casa lor şi a simţi şi ei mulţumirea părinţilor punându-şi odraslele la cale, nu fusese chip... căci nu zisesse nimeni; ham!

Şi acu dac'ar fi fost niscaiva fete proaste ori slute... nu ţi-ar fi fost ciudă; dar erau nişte mândreţe de fete frumoase şi hătore, de te cruceai!...

Boierul vedea bine cum, pe ce zi mergea, funia vieţii i se strângea la por, apropiindu-i-se sfârşitul şi era tare amărât şi scârbit în sufletul lui, că nu-şi poate rândui ficele la locul lor.

Intr-o zi, pe când se plimba el, de colo până colo, prin cerdacul de dinaintea

curţii, gândindu-se şi chitindu-se, cum s'o scoată la capăt, iată că vede la poartă o femeie bătrână ruptă şi trentăroasă. Era o cerşitoare, care cu mâna întinsă, cerea de pomană.

Boierul supărat, de nu vedea înaintea ochilor, îi strigă, să plece d'acolo şi să-l lase în pace!...

Femeia, la strigătul boierului, îşi luă tălpăşiţa; dar când el intră în casă, ea veni iarăşi şi intră în bucătărie, unde găsi o slujnică.

— Iii hai!... că bun foc mai ai — zise ea, intrând înăuntru şi dându-se să-şi mai desmortească mâinile amorţite de vântul toamnei, ce împrăştia frunzele pomilor bătute de brumă.

— Poi, iaca bun — răspuse slujnica muind nişte blide într'un lighian cu apă caldă.

— Da tare-i rău şi hapsân boierul ista, se vede!... că iote-te mă rugai o gramă adineaurea la poartă să mă miluiască cu ceva şi el m'o luat de goană... Şi dacă dela un boier mare ca dânsul, oi eşti cu mâna goală... d'apoi de pe la oamenii eşti-alţi nevoieşi, ce să mai zic?!...

— Vai de mine!... D'apoi atunci dacă

n'o vrut să te primească, cum de te-o împins păcatul să mai intri aici? Ia să vezi ce-oiu să păţesc eu, de te-a fi văzut, c'ai intrat în bucătărie!...», zise slujnica înspăimântată. »Mă rog, să nu zezi mult şi să eşi, să nu care cumva să te vadă de sus boierii, căci cătu-s de scârbiţi şi supăraţi acu nu ştiu, ce s'ar alege de mine.

— Poi, nu-ţi spui eu, că-s hapsâni de tot?

— Ei!... dar n'au fost ei așa în tot-deauna. Pacu numai de o bucată de vreme, de când s'au ridicat ducile, de s'au ajuns douăsprezece una cu alta şi nu se mărită nici una.

Şi doar peţitorii dă... tot au avut ele până la un timp; dar pe semne nu le-a venit ceasul: căci care li se potriveau lor, nu se puteau împăca ba din zestre... ba din una... ba din alta; iar cui le plăceau dânsule, nu li se potrivea lor; şi în sfârşit, când să nu se facă treabă, se găsesse ele mult!... Acu de un cârd de vreme au stat şi peţitorii şi tot... şi nici că le mai întreabă cine-va: fete-s? ori ce naiba?!...

— D'apoi, măculiţi, nici că are să le mărite așa de grabă — zise baba — că este una dintre cele fără de noroc şi aceea mănăncă norocul la toate celelalte. Numai

însuşi să fie un adevărat loc de adăpost şi de formare pentru copiii noştri. Neapărat înţeleg aici o chibzuire bună în întrebuinţarea venitului din fond deoparte, iar de altă parte deslegarea norocoasă a cestiunei internatului.

Deci când e vorbă de deslegarea unei cestiuni așa de mari de a fi sau a nu fi ameninţările cu proteste şi cu spargerea comuniunii, aruncarea urei şi a zizaniei între fraţi: atacuri așa zicând greotoase în faţa unei atari situaţiuni grele, cred că nu sunt bine venite şi nu au rost!

Cumpănind bine toate împrejurările, ce le-am espus, fiind în curat cu situaţiia materiaş nespus de nefavorabilă a fondului susţinător de şcolare; cumpănind apoi împrejurarea, că raţiunile acestui fond de mulţi ani le încheiem cu deficit, că preliminarele din an în an le-am echilibrat forţat; considerând trebuinţele, ce necondiţionat pretind satisfacere, considerând magazinul de acte, ce stau la ministeriu neresolvate, apoi avertisările înaltului guvern în mai multe rânduri, că noi înşine să ne facem rânduală în casa noastră şi cu deosebire considerând ordinul din 6 Decemvrie 1905 Nr. 42412; considerând apoi studiul profund făcut la faţa locului de esmisul ministerial: din toate aceste trebuie să ne convingem barem în oara a unsprezecea, că am ajuns la punctul de deslegare; trebuie să vedem că aceasta cauză nu o mai putem amâna de pe o zi pe alta; chestiuni atât de ardente nu le mai putem incurca cu doară şi cu poale, cu vom vedea, ce va aduce venitorul, ne va ajuta şi nouă bunul Dumnezeu, cu convocări la antecesorii de pie memorie, cu frica de odul umeri zace şi rezponsabilitatea, trebuie să stăm faţă cu situaţiia şi să rezolvăm cauza în meritul ei.

Şi acum Preanonată conferenţă îmi cer scuză, dacă am făcut digresiuni, dacă poate m'am abătut dela strictul obiect. Importanţa cauzei m'a îndemnat să mă estind la toate acelea întrebări, cari stau în strânsă legătură cu cauza, ce o desbatem, pentru ca în cunoştinţa tuturor împrejurărilor să începem acţiunea noastră.

Mulţămindu-Vă de bunăvoinţea atenţiune, cu care m'aţi împărtăşit vă rog încă odată, că aceasta cauză grea şi însemnată, ce ne preocupă de mulţi ani şi care acum ne stă spre rezolvare meritorie, să o judecăm să o apretim în mod calm şi obiectiv; iar dacă cineva ar cunoaşte un mod de soluţiune mai potrivit şi mai concret, îl rog foarte mult să ni-l arate şi să ne convingă, ca să-l primim şi să-l urmărim cu toţii!

Acesta este frumosul, măduvosul şi

dacă a duce-o s'o lapede undeva în vr'o pustietate şi n'a mai creşte cu toatele la un loc, estelalte or să se mărite: altfel au să rămână cu toatele nemăritate.

— Şi cum poate s'o cunoască pe cea fără noroc din toate? — mai întrebă slujnica.

— Nu-i lucru greu! Dimineaţă, până a nu se scula ducile, să intre în odaia unde dorm şi să caute, să vadă pe cea care-a dormi cu faţa'n jos, căci aceea îi fără noroc. S'o ia şi s'o ducă, s'o lepede şi ai să vezi cât de iute or să se mărite toate celelalte.

Apoi slujnica îi dădu o coajă de pâne; iar bătrâna plecă răzământu-şi să-răcia vieţii în băţul ce-l purta cu sine.

După plecarea cerşitoarei slujnica se duse sus şi spuse stăpânilor săi din fir în păr, tot ce auzeise dela dânsa. Boierul care se trudea şi el să găsească pricina nemăritişului fetelor, se gândi în sine că poate să aibă dreptate cerşitoarea şi îi părea rău acum că n'o miluise cu nimica. Acum îşi dădu el socoteală, că omul ori cât de învăţat ar fi, are nevoie de multe ori de lucrurile altora, care au puţin bun simţ ori au avut prilejul de a învăţa şi şti şi mai multe prin trecerea în viaţă.

nătoare diezei Aradului, în urma învoielor legate între Sârbi și Români, cu ocaziunea despărțirii hierarhice. Scopul procesului e numai intimidarea bisericești gr.-ort. române și înduplecarea ei să și retragă procesul, intentat în contra Sârbilor cu privire la celelalte mănăstiri, rămase în exclusivă lor posesiune și tolosință.

Mitropolitul Victor la Karlsbad. Sunt câteva zile de când I. P. S. Sa Mitropolitul Dr. Victor Mihály a plecat din Blaj la Karlsbad pentru căutarea sănătății Sale. Dorim înaltului prelat deplină însănătoșare. P. S. Sa este însoțit pe timpul petrecerii sale în Karlsbad de d-l canonic Simeon P. Mateiu.

Un grup mai mare de excursioniști români din Giurgiu în majoritate comercianți și industriași, au sosit astăzi dimineață în Brașov, vizitând în decursul zilei sub conducerea mai multor membri ai gremii comerciale române și ai »Asociației melezișorilor români« din Brașov, așezămintele mai principale ale orașului. Astăzi după amiază au făcut o excursiune la Noua, iar sara vor lua parte la concertul reuniunii noastre de cântări, dat în memoria lui Ciprian Porumbescu.

Dela festivalul omagial din Viena. Cu prilejul festivalului omagial din Viena s'a putut observa din nou cumpătul și chibzuiala participanților români. Insufletirea pentru înaltul scop, sensul pentru rânduială și disciplină, bună înțelegerea și dragostea frățească între participanții din diferitele districte au pus în umire pe toți cari veniseră în atingere cu Români din Bucovina. Interesul cel viu pentru monumentele arhitectonice și pentru bogatele colecții de artă, văzute și admirate în Viena, este o nouă dovadă pentru agerimea Românilor și pentru setea sa de cultură. Toate aceste virtuți și frumoase însușiri au ieșit în cel mai frumos relief în decursul călătoriei la Viena și ai petrecerii acolo. Apreciind această excelentă conduită, comitetul Românilor pentru aranjarea acestui festival se simte plăcut îndatorit să exprime cinstițiilor participanți și pe această cale laudă și adâncă recunoștință. — În numele comitetului: *Ipolit Calinescu*, viceprezident; *Iancu I. Nistor*, secretar.

Reuniunea femeilor române din Sibiu și-a ținut adunarea generală din 27 iunie an. Sâmbătă în 27 iunie n. a. c. Din raportul general despre mersul afacerilor în anul 1907/8 se constată că reuniunea susține o școală elementară de fete, o școală economică (de menaj) și una industrială, dispunând de o avere în număr și efecte de cor. 45,202,91 și de un inventar în preț de cor. 12,187,74. Numărul membrilor reuniunii e de 172. Adunarea generală a exprimat condolență pentru membrii decedați (doamna Luiza Lazar și Ioan Papiu); a luat spre știre raportul general; a votat mulțămirea protocolară donatorilor, ale căror nume s'au publicat la timpul său și în »Telegraful Român«; a luat act de repășirea din comitet a doamnei Ana Moga și i-a exprimat mulțămirea pentru serviciile ce-a adus reuniunii; a aprobat socotelile reuniunii pe anul 1907 și a dat comitetului absolut; a votat bugetul reuniunii pe anul 1909; în fine a ales comitetul pe un nou period de trei ani, anume, ca membre în comitet au fost alese doamnele Valeria Beu, Letiția Bologa, Sabina Brote, Maria Cosma, Hortensia Goga, Eleonora Leményi, Ana Marienescu, Ana Mihăilțianu, Elena Petrascu, Valeria Popescu, Eugenia Tordășian și Octavia Voileanu, iar bărbați de încredere au fost aleși domni: Parteni Cosma, Dr. Vasile Bologa, Dr. Ilarion Pușcariu și Mateiu Voileanu. Dorim prosperare harnice reuniunii. — T. R.

Cununie. Ioan Hașeganu, profesor la școlile corecționale și Carolina Nossă, ne anunță serbarea cununiei lor, ce se va celebra în 24 Iulie st. n. la 4 oare p. m. în biserica gr. cat. din Trestia. Trestia. — Cașiovia.

Concedierea soldaților pe timpul secerișului. Dela magistratul orașului primim spre publicare următorul comunicat: În puterea Prea înaltei rezoluțiuni a Majestații Sale Apostolice imp. și reg. o parte însemnată a feciorilor aflați în serviciul activ al armatei ces. și reg. va fi concediată în a doua jumătate a lunii Iulie din anul curent pe timpul secerișului și anume 3 săptămâni ca să dea mână de ajutor la munca câmpului. Condițiunile detaiate, în cari se fac aceste concedieri, se pot citi în despărțământul militar al magistratului orașenesc, în fiecare zi dela 8—12 ore a. m.

Necrolog. Din Bistrița ni se comunică, că Sâmbătă în 27 Iunie n. a. încetat din viață în comuna Vlani fostul învățător Valer Bolcaș, fratele d-lui Lucian Bol-

caș. Adresăm confratelui nostru și familiei sincere condolențe.

Ministerul român de finanțe face cunoscut că, prin prohibițiunea exportului nutretului pentru vite, nu s'a înțeles și meul în boabe, ci numai în paie. Astfel, exportul meului în boabe este permis.

Compozitorul Lehar și ciobanii români. Cetim în »Voinea Poporului« din Cernăuți: Vestitul compozitor Lehar, autorul operei »Văduva veselă« și »Bărbatul cu trei femei«, a ascultat pe ciobanul nostru din grupa festivală cântând o doină și și-a luat notițe promițând să scrie o compoziție.

Un copil pierdut. Ni se scrie: În comuna Abrud-sat s'a născut un copil în etate de vre-o zece ani, cu numele Iosif Cothișel, servitor la d-l Nicolae Sturza, comerciant în Abrud-sat; e născut în comuna Cămpeni. Cine ar ști ceva despre el să binevoiască a vesti în Abrud-sat pe d-l preot Iosif Gomboș, iar în Cămpeni (Topâlnava) pe d-l Amos Dandea, cârciurmar. — Toate foile sunt rugate a reproduce șirele de mai sus și dacă se poate de mai multe ori.

Recolta în Basarabia. Știrile, ce sosesc din Basarabia sunt triste; recolta e compromisă cu totul aproape în întreaga Basarabia. Numai prin nordul județului Hotin, prin j. Chișinău și pe lângă limanul Achermanului sămănăturile vor da o recoltă satisfăcătoare. În celelalte părți însă de pe acum se simte foametea; vitele pier de foame și țărani se grăbesc să le vândă pe un preț de nimic. În unele locuri s'au și început turburări agrare; în s. tul Sturzovca jud. Bălți au fost arestați 30 de țărani, cari se răsuculase. Incele mai multe părți țărani n'au cu ce plăti impozitele.

Exploatarea pădurilor din Vrancea. Zilele trecute s'a pertractat în fața curții cu jurați din Târgul-Mureșului un interesant și totodată caracteristic proces pentru vătămare de onoare, comisă prin pressă.

Iată istoricul acestui proces: În ziarul local »Brassoi Hirlap« apăruse în 2 Ianuarie 1906 o notiță sub titlul »O nouă societate de exploatare«, în care s'a zis într-o altă că »contele Armin Mikes, care face cu pădurile sale din Ungaria afaceri proaste, se străduște acum din toate puterile sale să extindă exploatarea pădurilor din Vrancea în mod necuviincios«. Câteva zile mai târziu a apărut în același ziar un al doilea articol sub titlul »De ale societății pe acții Mikes« în care se zice că »De luni de zile contele Mikes se trudește cu plasarea de acții de prioritate, ceea ce înșă pricinuesc contelei atâtea griji încât de luni de zile și astfel și acum, în lunile reci de iarnă, a fost nevoit să facă o cură de hidroterapie, de unde numai acum s'a întors«.

Unul din articolele acestea a apărut și în »Brassoi Lapok«. Contele Mikes, simțindu-se ofensat, a intentat proces pentru vătămare de onoare, comisă prin pressă, locuitorilor din Brașov W. Grünfeld și Moricz Horn. W. Grünfeld a depus, că a primit articolele dela un vechiu cunoscut cu numele Sebök Săndor. Horn s'a apărut spunând că un anumit Ioan Nardi din România a publicat amintiiții articoli în ziar pentru a informa opinia publică despre afacerile societății pe acții Mikes din România. Prin urmare Horn neagă, că ar fi scris sau tipărit articolii amintiiți. Frații Herz, editorii ziarului »Brassoi Hirlap«, au depus că Horn le-a predat articolii spre publicare. Față de aceste afirmațiuni Horn s'a apărut, spunând că frații Herz îi sunt dușmani și a repetat din nou, că n'a dat articolii spre publicare. Mai mulți martori ascultați la cererea lui Horn, au depus, că frații Herz au voit să se înțeleagă cu Horn în afacerea acestor articoli, însă Horn n'a voit să trateze cu ei.

Curtea cu jurați, contrar propunerii reprezentantului contelui Mikes, a admis lui Horn dovedirea celor susținute în articol. Horn a adus patru martori, cari au fost ascultați sub jurământ. Nicu Macaveiu a depus, că la cumpărarea pădurei Gorenî (România) a fost prezent și a văzut, când contele Mikes a dat primarului, notarului, preotului și juraților suma dela 1000—5000 lei cu scopul, cacu aceștia să facă pe biții țărani, cari erau părtași la pădure, să vândă lui Mikes pădurea, care avea deja atunci o valoare de 1 milion cor., pentru suma de 64,000 lei. Ioan Stelian a depus în același senz, însă cu adausul că contele Mikes a dat și soldaților-grănițeri câte 1000 lei pentru același scop. Alexandru Mircea depune că Mikes i-a spus că mituirea persoanelor amintite mai sus l'a costat 100,000 lei, dar a trebuit să facă

aceasta, căci altfel nu i-ar fi succes să cumpere pădurea cu 64,000 lei. Vasile Theodorescu, care era pe timpul cumpărării pădurei contabilul firmei Groeber din München, cu care în companie Mikes a cumpărat pădurea, depune că contele Mikes a arătat ca sumă a cumpărării pădurei suma de 238,000 lei, deși în contract era indicată numai suma de 64,000 lei. Restul banilor s'a folosit pentru mituire. Primarul Bulus singur a primit suma de 50,000 lei dela contele Mikes.

Terminându-se procedura de dovedire, reprezentantul contelui Mikes, Dr. Ferencz Mihály a pledat pentru pedepsire, iar apărătorul lui Horn, Dr. Ignacz Weiss din Brașov, pentru achitare, pe motiv că nu s'a dovedit că Horn este autorul articolelor și că le-ar fi dat spre publicare. În genere pasagele incriminate nu conțin delictul vătămării de onoare.

Jurații au adus verdictul, că onoarea contelui Mikes a fost atacată prin articolii amintiiți, că s'a dovedit că Horn a dat tipografiei articolii amintiiți spre publicare și că lui Horn nu i-a succes a dovedi adevărul celor susținute. W. Grünfeld a fost achitat, iar Horn a fost pedepsit cu 400 cor. și plățirea cheltuielilor. Ambele partide au anunțat nulitate.

Verdictul juraților — scrie »Ellenör« din Târgul-Mureșului — a produs mare surprindere, căci se credea, că lui Horn i-ar fi succes dovedirea adevărului și că inoesebi nu s'ar fi dovedit că Horn a dat spre publicare articolii.

ULTIME ȘTIRI.

Berlin, 30 Iunie. Eri a început procesul prințului Eulenburg, care după cum se știe este acuzat ca sperjur pentru depozițiile false, pe cari le-a făcut în procesul Moltke-Harden. Prințul mai este acuzat de acte de perwersitate sexuală. Pentru motive de morală publică procesul se judecă în ședință secretă.

După ce a răspuns la primele întrebări, prințul Eulenburg, foarte agitat, face istoricul carierei sale. »Am servit sub steagul țării noastre o viață de om, spune dânsul, am făcut o carieră strălucită în armată, am servit și în timp de război și în timp de pace.« Vorbește apoi de cariera sa diplomatică și respinge toate acuzațiile ce i-se aduc. Eulenburg continuă a tăgădui absolut toate acuzațiile.

Tactica aceasta a tăgăduelii nu va putea servi, decât în a-l pune în mare incercătură, deoarece sunt martori categorici și probe zdrobitoare. În cercurile politice procesul se urmărește cu mare aprindere. După prevederile celor mai mulți o achitare a prințului Eulenburg pare exclusă.

Roma, 30 Iunie. La senat s'a discutat bugetul ministerului de externe. Ministrul Tittoni, răspunzând unor oratori, mulțumește pentru vorbele lor binevoitoare în privința politice internaționale a Italiei; ministrul declară că în curând va depune pe biroul camerei o carte verde asupra evenimentelor din Maroc, o altă carte asupra afacerilor din Macedonia e aproape gata.

Teheran, 30 Iunie. Iată textul rescriptului trimis de către șahul Persiei primului său ministru, spre a acorda amnestia poporului persan: »Silințele noastre au vădit întotdeauna ca țintă bunul trai și viața pașnică pentru poporul nostru; măsurile luate spre a opri uneltirile revoluționare confirmă îndestul și în mod lămurit intențiunile noastre.

Dorind ca persoanele leale și cu minte sănătoasă, care au stat departe de aceste uneltiri, să aibă o probă de bunăvoința noastră, conform cu acest rescript, acordăm poporului nostru o amnestie generală și iertăm pe toți vinovații. Persoanele arestate vor fi traduse în fața unui tribunal compus din judecători absolut nepărtinitori, și dacă nevinovația lor va fi dovedită, ei vor fi imediat puși în libertate. Aceste măsuri sunt luate

cu condiția, că poporul nostru nu va mai comite nici un fel de infracțiune în contra legilor și dispozițiunilor stabilite de către autoritățile militare«

Diverse.

Cine a inventat jobenul? În general se crede, că jobenul a fost născocit de un negustor de pălării din Londra.

În realitate însă jobenul vine din Italia; originea lui trebuie căutată în Florența. Moda asta de pălărie a apărut acolo în 1760. Atunci s'au văzut întâiași-dată pălării înalte, ca jobenele de azi.

În 1826, un englez cu numele Iohn Wilcox, a imitat pălăriile acelea florentine, așezând pe o formă tare un învăliș de mătase, care era apoi călcat cu un fier fierbinte. La început numai oamenii bogați, dar originali, cutezau să poarte felul ăsta de pălării, anevoioase la purtat.

Bibliografie.

A apărut un volum Epigrame de cunoscutul epigramist *Cridim*, cu un raport foarte elogios de d-l membru academician *Caragiani*, făcut asupra unui precedent volum de epigrame. Nu mai e nevoie să insistăm deci, când un academician nu găsește destule cuvinte de laudă și de încurajare la adresa talentatului autor. Prețul volumului e Lei 1. De vânzare la toate librăriile din țară. Depositul la librăria Alcalay, București, calea Victoriei Nr. 37.

Cărți noi.

În institutul de arte grafice »*Minerva*« au apărut următoarele cărți frumoase:

N. Dunăreanu, »Răsplată« (nuvele). Prețul cor. 1.50.

I. L. Caragiale, »Momente, Schițe, Amintiri«. Prețul cor. 2.—.

Maria Baiulescu, »Extaz« (poezii). Prețul cor. 1.50.

M. Sadoveanu, »Dureri înăbușite« ediția II. Prețul cor. 2.—.

Adina Gr. Olănescu, »Cugetări«. Prețul cor. 1.50.

Guy de Maupassant, »O viață« (umilă adevăr) traducere de *Em. Gârleanu*. Prețul cor. 2.—.

Cor. Moldovan, »Cântarea cântărilor«. Prețul cor. 1.—.

Caton Theodorian: »Sângele Solovenilor«. Cor. 1.50.

Ion Bărsănel: »Dor pustiu«. C. 1.50

C. Sandu-Aldea: »Sfaturile unui plugar luminat«, cârticica I-a. 50 bani.

Al. Cazaban: »Chipuri și suflete«. Cor. 1.50.

M. Eminescu: »Poezii postume«, ediție nouă. Cor. 1.50.

Se pot procura și prin librăria »Gazetei Transilvaniei« în Brașov și a se adauge la fiecare porto 10 bani.

A apărut »*Legenda Funigiilor*«, poem dramatic în trei acte de St. O. Iosif și D. Anghel. Prețul 1 Leu.

Dante, »*Infanul*« traducere în versuri de N. Gane. Prețul 3 cor. 50 bani. plus 30 bani porto.

»*Prin Vraja Dragostei*«, nuvele de Vasile Pop, editura *Minerva*. Prețul C. 1.50 plus 10 fileri porto.

M. Sadoveanu, »Vremuri de Bejemis« 2 cor.

Guy de Maupassant, »Povestiri alese trad. se de M. Sadoveanu. 2 cor.

Octavian Goga, »Poezii«. 1 cor.

Zaharie Bărsan, »Poesii« 1 cor. 50.

Sandu (Aldea), »*Cărticica Plugarului*« — 50 bani.

Ioan Adam: »*Năzuință*« povestiri și »Pe lângă vată«, pîde și glume țărănești. Ambele à 1.50 cor.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Braniscoe.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

La tipografia și librăria A. Mureșianu se află de vânzare următoarele: **Cărți literare** apărute din ediția „Minerva, București.

- N. Petra-Petrescu. **Ilie Marin**, istorică pentru tinerime, localizată după nemțește. 193 pag. Prețul cor. 1.50
- Vasilie Pop. „**Domnița Viorica**” roman. Prețul 2 cor. (plus porto ban) 20
- M. Salodeanu. „**Floarea Oflită**”, roman. Prețul 2 cor. (plus porto ban) 20
- Ștefan Iosif. „**Credințe**.” Poezii à cor. 1.50
- Em. Gârleanu-Emilgar. „**Bătrânii**”, schițe din viața boerilor moldoveni 1.50
- Engeniu Bourceanul. „**Povestiri din copilărie**”. Prețul à cor. 1.50
- Vasilie C. Osvadă. „**Băncile populare din România**” cu un adău informativ. Prețul 1 cor (plus 5 b. porto). 1:05
- Ion Manolache-Holda. **Fete, portrete schițe și nuvele**, ediție I 316 pag. Prețul Lei 1:50
- Il. Chendi. „**Fragmente**”. Un șir de interesante articole (informațiuni literare), și sunt o continuare a volumelor „**Preludii**” și „**Foileton**” scrii Vasilie C. Osvadă. „**Legea Tovărășilor**”. Prețul — 50 cor. (plus porto 5 b.). —55
- N. N. Beldiceanu. „**Chipuri dela Mahala**” Conține 305 pag. Prețul cor., 1.50 se. 246 pag. Prețul . Lei 2.50
- M. Eminescu. **Poesii postume**. ediție nouă, 263 pag. cu note. Prețul c. 1.50

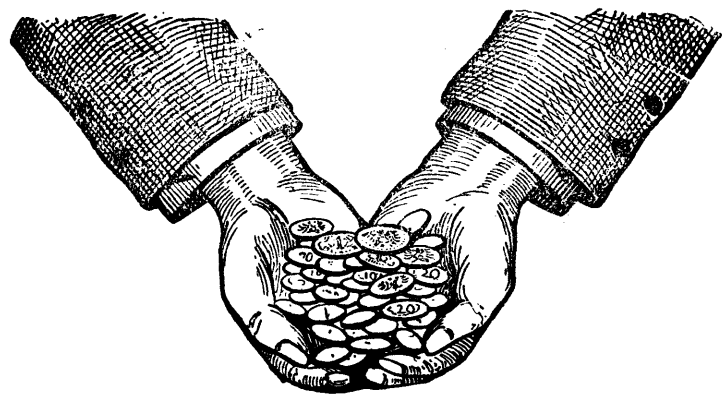
Nr. 618/908 not.

Publicare.

Subscrisa primărie comunală din Colun (Cott. Făgărașiu) aduce la cunoștință publică, cumcă în 5 Iulie st. n. a. c. la 10 oare a. m. în cancelăria comunală va da în întreprindere minuendă edificarea crâjmei comunale cu prețul strigărei de 7996 cor. 12 fill., la care doritorii de a licita au a depune 10% vadiu. Condițiunile de licitare, planul de edificat și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul notarial din Scoreiu în oarele de oficiu. Kolun. în 20 Iunie 1908. Alexandru Comș a m. p., Moise Huiu m. p., not. cere. primar.

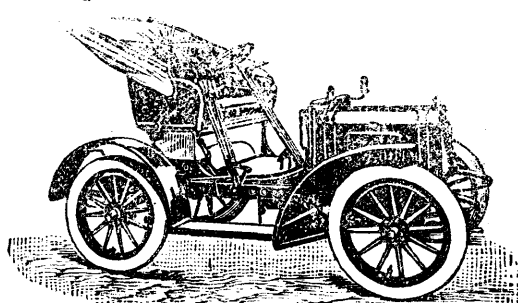
De vânzare

1500 metri cub. brad Molift lungime dela 10 metri până la 25 metri, grosimea dela 20—50 cmtri. Doritori de a cumpăra acest material să se ațrezeze la d-l George Staniloi. Rășnov, nrul casei 194, până în 10 Iulie st. n. 1908 (2013—3).

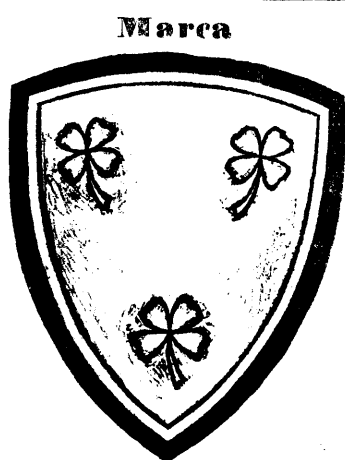

Fie-care posesor a unei **Trăsuri-motor a lui PUCH!** economisește mulți bani și mai mult năcaz.

Bicicle motor:
Siguranță mare:
HP. (35 Kg.) 2 1/2, 3 1/2, 4, 5 & 6HP.
Automobile:
construcție simplă. Executare solidă:
8/9, 9/10, 14/16, 20/25 HP.
Benzin. Ulei. Părți constitutive
Pneumatice.
Reparaturi de automobile.

Reprezentant: **MICHAEL MOOSER**, Brașov, Strada Porții 39.

Am onoarea aduce la cunoștința On. publică că am înființat în **Brașov, Strada lungă Nr. 12** sub firma protocolată la tribunalul de comerțiu

Ida Teutsch

facrică de tricotaj și țesătorie cu vânzarea produselor fabricii am încredințat numai firma din piață

Karl Fabritius' Söhne Nachfolger
Tellmann & Speil
Tîrgul grâului Nr. 8.

Cu toată stima
Ida Teutsch.

1908-3.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul à 10 fileri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf, și la Erasmias Nepoșii.

NOUL OTEL

„**CONTINENTAL**”

proprietatea domnului Petru Popovici, situat în strada Castelului, Brașov,

s'a deschis.

Cel mai elegant otel din Brașov.

Patruzeci odăi.

Lumină electrică.

Băi și grădină la dispoziție.

Otelul este arangiat **cu cel mai elegant și modern confort** și e situat în centrul orașului, aproape de teatru și de aleele orașului.

167,20—10.

In-
dispensabil pentru
DAME

Cel mai bun cosmetic

Crema MARGIT a lui Földe's

departează după câte va zile pistrui, pete de ficat, sgrăbunțe și alte necurățenii de piele. Netezește încorțăturile și face obrazul alb, fresc și juveril. Prețul unui borcan mic 1 cor., mare 2 cor. ARTICOLE SPECIALE de TOALETĂ: Pudra Margit 1 cor. 20 b., Săpun Margit 79 b.; Pasta de dinți Margit 1 cor.; Apă de obraz Margit 1 coroană. — Trimite cu rambursă sau primind prețul. Producătorul: **CIELENS v. FÖLDES**, farmacist în ARAD.

Se capătă în toate farmaciile.

Depozit principal în Brașov: Julius Hornung, Emil Jekelius, Fr. Kelemen, V. Klein, B. Kugler, Lang & Theil, droguerie; E. Neustätter, H. Oberth, V. Roth, Fr. Stenner, Teutsch & Tartler, droguerie. Sibiușara: A. V. Lingner, farmacia.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Tîrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DREPT DE FORMATE

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulari, Scrisori.
Covverto, în toată mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tîrgul Inului Nr. 30, în etagiul. înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.